

## سالک در فنای ذات، خود را به نور حق احساس می‌کند

شماره پرسش: ۱۹۲۳۸

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۶/۲/۵ ۰۱:۴۰:۳۳

### متن پرسش

با سلام: در خصوص فنای ذات غیب الغیوبی نظر شما را در سوالات متعدد دوستان مشاهده کردم. که جنابعالی معتقد هستید که مراتب فنا در نهایت به فنای ذات عیب الغیوبی منتهی می‌شود. حالا ۴ سوال برایم هست. ۱. آیا در این مقام امکان این هست که گفته شود مثلا مولا علی در مقام فناء، خود خداوند است؟ و علی و ذات حق یکی است؟ ۲. این که در این مقام هیچ چیز احساس نمی‌شود جز ذات حق، آیا این بدان معنا است که تعینات هم اصلا دیده نمی‌شود و فقط ذات حق احساس می‌شود؟ و یا اینکه تعینات و محدوده‌ها دیده می‌شود اما هیچ گونه استقلالی به تعینات داده نمی‌شود؟ چون در یکی از فرمایشات فرمودید این که در فنا کثرات دیده شود حق خلق ادا شده و اینکه استقلالی برایشان نبینیم و وحدت را غالب ببینیم حق داده شده. ۳. پاسخ شما به هر کدام از دو وجه بالا باشد آیا در نهایی ترین حال عارف کثرات ولو به نحوه کاملا غیر مستقل مشهود است یا خیر؟ ۴. به نظر می‌آید در فنای ذات جایی برای سخن راندن از بقای عین ثابت نباشد چون عین ثابت در مقام واحدیت مطرح می‌شود. این طور نیست؟

### متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: سالک در فنای ذات، خود را به نور حق احساس می‌کند و از منیت خود فانی می‌شود و نه از احساس خود. و هرگز در این حالت برای عبد این احساس پیش نمی‌آید که او خدا است. و در این رابطه است که همه‌ی مخلوقات را محل تجلی انوار الهی می‌یابد و از این جهت حق خلق نیز ادا شده و عین ثابت‌هی هر مخلوقی را نیز محل تجلی انوار الهی می‌بیند. خوب است که در این مورد به جواب سؤال شماره‌ی ۱۹۱۵۶ رجوع فرمایید. موفق باشید